

İlgili Kanun / Madde
6100 S. HMK/187

T.C.
YARGITAY
22. Hukuk Dairesi

Esas No. 2020/190
Karar No. 2020/1382
Tarihi: 03/02/2020

- ISLAH
- USULE İLİŞKİN İŞLEMLERİN KISMEN VEYA TAMAMEN ISLAHININ OLANAKLI OLDUĞU
- ISLAHLA DAVA KONUSU OLMAYAN BİR İSTEMİN DAVA KAPSAMINA ALINMAYACAĞI
- ISLAHA MADDİ MANEVİ TAZMİNAT İSTENEMEYECEĞİ

ÖZETİ Mahkemece, maddi ve manevi tazminat alacağına ilişkin açılmış bir dava olmadığı halde, ıslah dilekçesi dikkate alınarak, maddi ve manevi tazminat alacağının reddine karar verilmesi yanlıştır. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 187. ve devamı maddelerinde düzenlenmiş olan ıslah müessesesi, mahkemeye yöneltilmesi gereken tek taraflı ve açık bir irade beyanı ile tarafların dilekçelerinde belirttikleri vakıaları, dava konusunu veya istem sonucunu değiştirebilmesi imkanını sağlamaktadır. Usule ilişkin işlemlerin tamamen ya da kısmen ıslahı mümkündür. Ancak, her iki durumda da usulüne uygun açılmış bir davanın bulunması şarttır. Başka bir anlatımla ıslah, açılmış bir davada taraflarca yapılmış usule ilişkin işlemlere yönelik olarak yapılmalıdır. Bu bağlamda, yargılaması devam eden bir dava içinde ıslah ile ikinci bir davanın açılması olanağı bulunmamaktadır. Davacı isterse dava dilekçesini tamamen ıslah ederek dava konusunu değiştirebilirse de, yeni dava konusu önceki dava konusunun yerine geçer ve yine tek bir dava söz konusu olur.

Islah ile dava konusu olmayan bir istemin dava kapsamına alınması mümkün değildir. Bu sebeple, “davacının ayrıca dava açma hakkı saklı kalmak üzere, maddi ve manevi tazminat alacağına ilişkin ıslah isteminin reddine” şeklinde karar verilmesi gerekirken, anılan alacağın reddine karar verilerek, söz konusu ıslaha bu açıdan değer verilmesi doğru bulunmamıştır.

Mahkemece, yukarda belirtilen maddi ve hukuksal olgular gözetilmeden, maddi ve manevi tazminat alacağı yönünden yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve kanuna aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.

DAVA: Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizen incelenmesi taraflar vekillerince istenilmekle, temyiz taleplerinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı İsteminin Özeti:

Davacı, iş sözleşmesinin haksız olarak feshedildiğini beyan ederek işçilik alacaklarının davalıdan tahsilini istemiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı vekili, davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, bozma sonrasında yapılan yargılama, toplanan deliller ve bilirkişi raporuna dayanılarak, davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Temyiz:

Kararı taraflar vekilleri temyiz etmiştir.

Gerekçe:

1-Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle kanuni gerektirici sebeplere göre tarafların aşağıdaki bentlerin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2-Taraflar arasında davacının maddi ve manevi tazminat davasını yönünden usulüne uygun açılmış bir dava bulunup bulunmadığı uyuşmazlık konusudur.

Yargılama sırasında davacı, dava dilekçesini ıslah ile dava dilekçesinde talep ettiği alacak miktarlarını artırmış ve ayrıca dava dilekçesinin talep (sonuç) kısmında isim ve miktar olarak yer almayan maddi ve manevi tazminat alacağı talep etmiştir.

Mahkemece, maddi ve manevi tazminat alacağına ilişkin açılmış bir dava olmadığı halde, ıslah dilekçesi dikkate alınarak, maddi ve manevi tazminat alacağının reddine karar verilmesi yanlıştır. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 187. ve devamı maddelerinde düzenlenmiş olan ıslah müessesesi,

mahkemeye yöneltilmesi gereken tek taraflı ve açık bir irade beyanı ile tarafların dilekçelerinde belirttikleri vakıaları, dava konusunu veya istem sonucunu değiştirebilmesi imkanını sağlamaktadır. Usule ilişkin işlemlerin tamamen ya da kısmen ıslahı mümkündür. Ancak, her iki durumda da usulüne uygun açılmış bir davanın bulunması şarttır. Başka bir anlatımla ıslah, açılmış bir davada taraflarca yapılmış usule ilişkin işlemlere yönelik olarak yapılmalıdır. Bu bağlamda, yargılaması devam eden bir dava içinde ıslah ile ikinci bir davanın açılması olanağı bulunmamaktadır. Davacı isterse dava dilekçesini tamamen ıslah ederek dava konusunu değiştirebilir de, yeni dava konusu önceki dava konusunun yerine geçer ve yine tek bir dava söz konusu olur. ıslah ile dava konusu olmayan bir istemin dava kapsamına alınması mümkün değildir. Bu sebeple, “davacının ayrıca dava açma hakkı saklı kalmak üzere, maddi ve manevi tazminat alacağına ilişkin ıslah isteminin reddine” şeklinde karar verilmesi gerekirken, anılan alacağın reddine karar verilerek, söz konusu ıslaha bu açıdan değer verilmesi doğru bulunmamıştır.

Mahkemece, yukarıda belirtilen maddi ve hukuksal olgular gözetilmeden, maddi ve manevi tazminat alacağı yönünden yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve kanuna aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.

3- Taraflar arasında mahkeme kararının 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 297. maddesine uygun olup olmadığı konusunda uyuşmazlık bulunmaktadır.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 297. maddesi uyarınca, mahkeme kararlarının;

a)Hükmü veren mahkeme ile hâkim veya hâkimlerin ve zabıt kâtibinin ad ve soyadları ile sicil numaraları, mahkeme çeşitli sıfatlarla görev yapıyorsa hükmün hangi sıfatla verildiğini,

b)Tarafların ve davaya katılanların kimlikleri ile Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, varsa kanuni temsilci ve vekillerinin ad ve soyadları ile adreslerini,

c)Tarafların iddia ve savunmalarının özetini, anlaştıkları ve anlaşamadıkları hususları, çekişmeli vakıalar hakkında toplanan delilleri, delillerin tartışılması ve değerlendirilmesini, sabit görülen vakıalarla bunlardan çıkarılan sonuç ve hukuki sebepleri,

ç)Hüküm sonucu, yargılama giderleri ile taraflardan alınan avansın harcanmayan kısmının iadesi, varsa kanun yolları ve süresini,

d)Hükmün verildiği tarih ve hâkim veya hâkimlerin ve zabıt kâtibinin imzalarını,

e)Gerekçeli kararın yazıldığı tarihi içermesi, hükmün sonuç kısmında gerekçeye ait herhangi bir söz tekrar edilmeksizin, taleplerden her biri hakkında verilen hükümle, taraflara yüklenen borç ve tanınan hakların, sıra numarası altında açık, şüphe ve tereddüt uyandırmayacak şekilde gösterilmesi zorunludur. Bu biçim yargıda açıklık ve netlik prensibinin gereğidir. Aksi hal, hükmün infazında

zorluklara ve tereddütlere, yargılamanın ve davaların gereksiz yere uzamasına, davanın tarafı bulunan kişi ve kurumların mağduriyetlerine sebebiyet verecek ve Kamu düzeni ve barışını olumsuz yönde etkileyecektir (Hukuk Genel Kurulu - 2007/14-778 esas, 2007/611 karar).

Somut olayda, Mahkeme tarafından hükmüne uyulan bozma kararı doğrultusunda yapılan inceleme sonunda davalı ... hakkında herhangi bir hüküm kurulmamıştır. Bu yönden karar hatalıdır. Mahkemece bozma ilamında belirtildiği üzere davalı ... hakkında davanın husumet yokluğundan reddi gerekirken mahkemece bu konuda olumlu/olumsuz bir karar tesis edilmemesi hatalı olup, bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı sebeplerden dolayı **BOZULMASINA**, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgililere iadesine 03/02/2020 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.